

با نام خدا

"وحدت رویه ضوابط سیستم های اگزاست و کنترل دود
پارکینگ ها و سامانه فشار مثبت دستگاه های پلکان "

سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری اصفهان

سازمان نظام مهندسی ساختمان اصفهان

ویرایش اول (زمستان ۱۴۰۲)

حسن قاسمی
۱۴۰۲/۱/۲۶

اسمه کنیا
اسمه کنیا

دستگاه

دستگاه

دستگاه

دستگاه

تهیه کنندگان:

سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری اصفهان

آقای مهندس مسعود عنایت زاده ..... (معاونت پیشگیری)

آقای مهندس امیر احمدی ..... (رئیس اداره سیستم های اعلام و اطلاعی حريق و مدیریت دود)

آقای مهندس حمید ضا ایطحه، .....: (مشاور آشنیشانی و عضو سازمان نظام مهندسی)

آقای مهندس مهران وفاخواه ..... (مشاور آتشنشانی)

سازمان نظام مهندسی ساختمان استان اصفهان

آقای مهندس مهران کاویانیان ..... (عضو کارگروه تخصصی مکانیک)

آقای مهندس وحدت‌الحسینی، ... (عضو کارگروه تخصصی مکانیک)

آقاء، مهندس. محسن فضله . . . . . (عضو کارگروه تخصصی مکانیک)

آقای مهندس مسعود بنکدار، ..... (عضو کارگروه تخصصی، مکانیک)

"وحدت رویه ضوابط سیستم های اگزاست و کنترل دود پارکینگ ها و سامانه فشار مثبت دستگاه های پلکان"

(سازمان آتش نشانی و خدمات ایمنی شهرداری اصفهان - سازمان نظام مهندسی ساختمان اصفهان)

١ - مقدمة

۱-۱- مندرجات این آیین نامه بر اساس مبحث سوم مقررات ملی ساختمان ویرایش سال ۱۳۹۵ و همچنین استانداردهای NFPA92A/2009,NFPA92/2015,BS-7346/2013 تنظیم شده است.

۲-۱- مطابق مبحث سوم مقررات ملی ساختمان، کلیه پارکینگ های بسته، در هر ترازی، به منظور خروج دود و سایر فرآورده های گازی ناشی از آتش سوزی، باید دارای تهويه به نحو مناسب باشند.

و سایر فراورده های داری ناسی از اس سوری، بیمه ماری همیشگی
امیر علی
و صدیق الحسین
شنبه ۱۴۰۷/۱۰/۲۰۰۶
۳
حسن حسین
۱۴۰۷/۱۰/۲۰۰۶
امیر علی

۱-۳- پارکینگهایی که از یک سمت دارای سطوح باز مرتبط با فضای آزاد بوده و این سطوح نیمی از سطح مورد نیاز پارکینگهای باز را مطابق مبحث سوم مقررات ملی ساختمان، تامین می نمایند، پارکینگ نیمه باز محسوب شده و نیازی به تعییه کanal و دریچه هوای تازه ندارند. در این پارکینگها کanal و دریچه های تخلیه هوا باید مطابق ضوابط تعییه شوند.

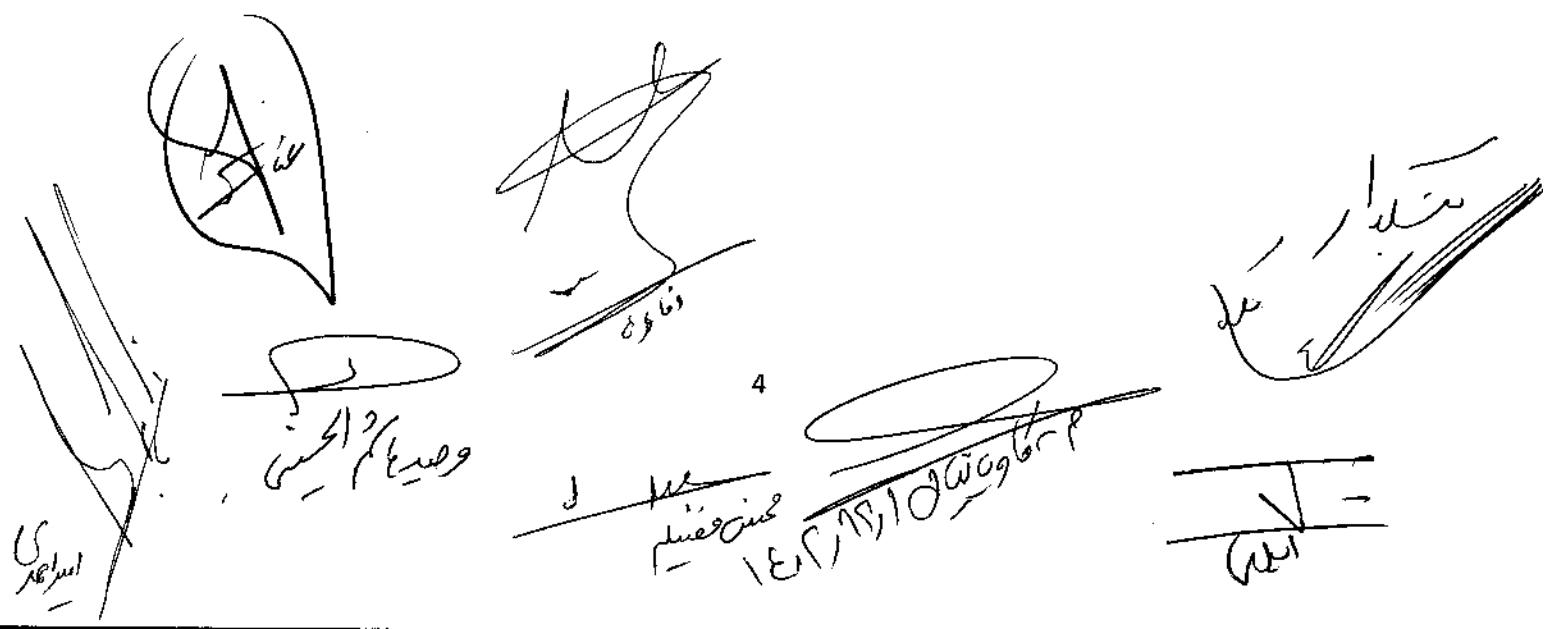
تبصره : تامین هوای تازه جایگزین اگزاست در پارکینگ های بسته علاوه بر سیستم کanal کشی و پیش بینی فن هوادهی می تواند از طریق بازشوهای متصل به داکت های پیش بینی شده (مانند گودال باعچه یا ویدهای کاملا باز به هوای آزاد) تامین شود.

توضیح : تامین هوای تازه جهت پارکینگ های زیرزمین اول می تواند از طریق رمپ ورودی اصلی با پیش بینی بازشوهای لازم روی درب پارکینگ نیز تامین شود.

۱-۴- این دستورالعمل صرفا جهت ساختمان های با کاربری مسکونی ، اداری و ترکیبی اداری مسکونی تا حداقل ۱۵ سقف از روی شالوده (گروه ۵) و ساختمان های با کاربری تجاری و ساختمانهای ترکیبی شامل مسکونی تجاری یا تجاری اداری حداقل گروه ۷ و تا ۱۰ سقف از روی شالوده تدوین شده است .

۱-۵- کلیه موارد و نکات دستورالعمل ارائه شده مربوط به نقشه ها که از سوی سازمان آتشنشانی صادر میشود، بدون کوچکترین تغییری باید اعمال گردد.

۱-۶- دستورالعمل ها با توجه به نقشه های معماری صادر گردیده و هر گونه تغییر در نقشه ها یا تغییر در اجرا، نیازمند استعلام مجدد از سازمان آتشنشانی میباشد.

۲- تھوپہ ہوای پارکینگها:

٢-١- نکات عمومی :

۱-۲-۱- هدف از راه اندازی سامانه های تهویه پارکینگ مندرج در این آیین نامه، تخلیه و کنترل حرارت ، دود و محصولات ناشی از حریق و همچنین تهویه گازهای سمی ناشی از کار کرد موتور خودروها و اگزوز وسایل نقلیه میباشد.

۶-۲-۱-۲- به صورت کلی، جهت تخلیه گاز اگزوز خودروها و کاهش غلظت آلاینده‌ها، در پارکینگ‌ها حداقل ۱۰ مرتبه تعویض هوا در ساعت برای شرایط عملکرد عادی و همچنین حداقل ۱۵ مرتبه تعویض هوا در ساعت جهت تخلیه دود و محصولات حريق، باید در نظر گرفته شود.

۱-۳-۲- سازمان آتشنشانی میتواند با توجه به مطالعات ترافیکی و شرایط تصرف ، مقادیر مذکور در بند ۲-۱-۲ را با توجه به هر پروژه تغییر داده و ابلاغ نماید.

۱-۴- جهت صرفه جویی در مصرف انرژی و افزایش ظرفیت تخلیه در شرایط بروز حریق ، میتوان از فنهاي دو دو، و یا دو متغیر مجهز به اینورتر تأیید شده استفاده نمود.

۱-۵-۲- در پارکینگ ها محاسبات و طراحی باید به گونه ای باشد که در شرایط عادی نیز در صورت افزایش غلظت آلینده ها، با فرمان حسگر گاز مونواکسید کربن ، امکان افزایش ظرفیت تخلیه تا میزان مناسب برای هر طبقه وجود داشته باشد. میانگین غلظت گاز مونواکسید کربن در پارکینگ ها تحت هیچ شرایطی نباید از ۵۰ PPM در مدت زمان ۳۰ دقیقه ، بیشتر باشد.

توضیح : مفاد بند فوق، جهت کلیه ساختمان های گروه "د" و پارکینگ های عمومی الزامی می باشد.

۱-۲-۶- در کلیه ساختمان هایی که دارای سیستم اعلام حریق می باشند (به جز ساختمان های گروه "الف" و "ب") لازم است سامانه کنترل دود و حریق پارکینگ ها (۱۰ بار تعویض هوا در ساعت) با سامانه اعلام حریق در ارتباط (اینترلاک) باشد.

همچنین در ساختمان‌های گروه "د" و تجاری اداری با پارکینگ عمومی لازم است علاوه بر سامانه اعلام حریق نسبت به پیش‌بینی یک سامانه آشکار ساز گاز مونواکسید کربن نیز اقدام شود.

تبصره: در ساختمان هایی که دارای سیستم اعلام حریق نمی باشند صرفا لازم است نسبت به پیش بینی یک سیستم اگزاست و تخلیه هوای پارکینگ بر مبنای ۶ بار تعویض هوا در ساعت و یا مطابق جدول ۴-۴-۴-۱۴ از مبحث ۱۴ مقررات ملی ساختمان و بر مبنای محاسبه $0.8 \text{ CFM}/\text{ft}^2$ (هر کدام بیشتر بود) اقدام شود.

۴-۷-۱-۲-در صورت صلاح حید طراح جهت استفاده از روش کارآموز و انجام محاسبات CFD، شرایط حریق نمونه طراحی، باید مطابق جدول ۱-۲ در نظر گرفته شود.

جدول ۱-۲ شرایط حریق نمونه طراحی

حریق در پارکینگ داخلی مجهز به شبکه بارنده	حریق در پارکینگ داخلی بدون شبکه بارنده	پارامترهای حریق
۲ متر $\times$ ۵ متر	۵ متر $\times$ ۵ متر	ابعاد
۱۴ متر	۲۰ متر	محیط
۴ مگاوات	۸ مگاوات	نرخ آزادسازی حرارت

علاوه بر موارد جدول فوق، در صورتی که داخل فضای پارکینگ، به علت وجود انبار یا تجهیزات خاص، بار اشتعال دیگری نیز وجود داشته باشد، باید شرایط حریق ناشی از آنها در نظر گرفته شود.

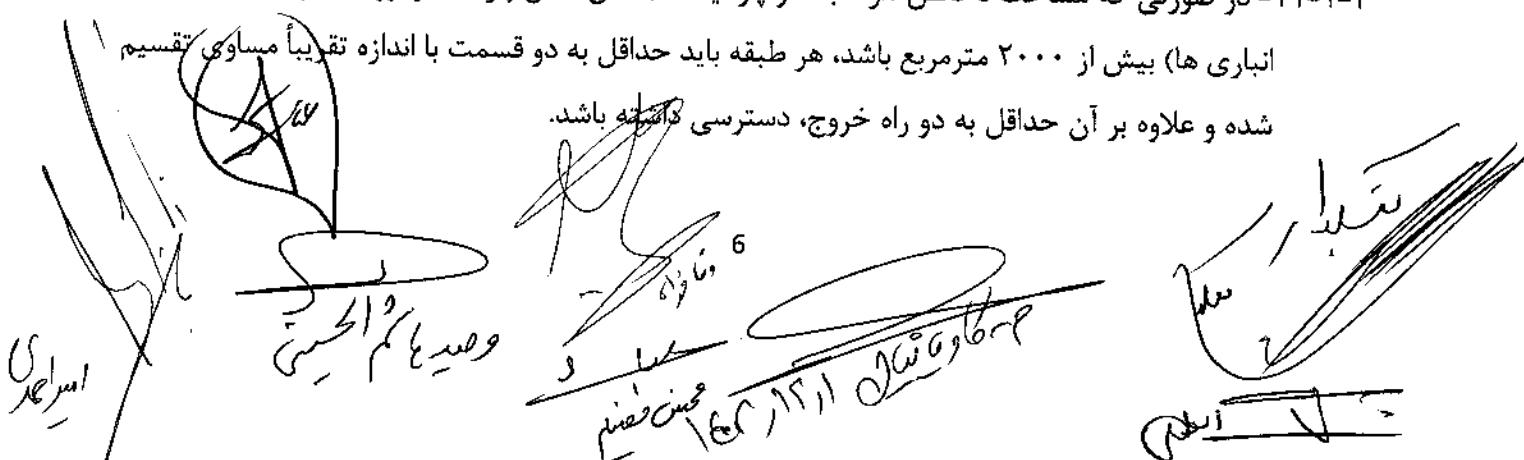
۴-۸-۱-۲-طراحی باید به گونه ای باشد که به جز قسمتی که حریق در آن اتفاق افتاده، سایر زون های حریق پیش بینی شده عاری از دود و آلودگی باشد.

۴-۹-۱-۲-تمهیدات مربوط به تأمین هوای جبرانی در کلیه پارکینگهای بسته (بصورت طبیعی یا مکانیکی) در نظر گرفته شود.

تبصره: در صورت تأمین هوای جبرانی بصورت مکانیکی، مقدار هوای جبرانی باید معادل ۵۰ تا ۷۵ درصد هوای تخلیه بوده و فشار پارکینگ در این حالت همواره منفی باشد.

۴-۱۰-۱-۲-جهت جلوگیری از گسترش حریق در پارکینگها، سرعت متوسط حرکت هوا در هر مقطع از پارکینگ نباید بیشتر از ۲ متر بر ثانیه باشد.

۴-۱۱-۱-۲-در صورتی که مساحت ناخالص هر طبقه از پارکینگ (شامل محل پارک خودرو، مسیر تردد، رمپ ها و انباری ها) بیش از ۲۰۰۰ مترمربع باشد، هر طبقه باید حداقل به دو قسمت با اندازه تقریباً مساوی تقسیم شده و علاوه بر آن حداقل به دو راه خروج، دسترسی کافی باشد.

توضیح ۱: رمپ ورود و خروج خودرو به عنوان مسیر خروج افراد در نظر گرفته نمیشود.

توضیح ۲: تعداد راه خروج و دسترسی ها توسط بخش معماری در نقشه ها باید کنترل و پس از تائید ابلاغ گردد.

۱۲-۱-۲- در صورت نیاز به زون بندی در طبقات، فضای ناخالص هر طبقه از پارکینگ باید به زون های دود مجزا با مساحت حداقل 3000 مترمربع تقسیم شده و هر زون باید سامانه تخلیه و تأمین هوای تازه جداگانه و مستقل داشته باشد. سامانه اعلام حریق باید به گونه ای باشد که بتواند وقوع حریق در هر کدام از این زون ها را تشخیص داده و زون آنرا اعلام کرده و سامانه کنترل دود را به طور مناسب راه اندازی نماید.

۱۳-۱-۲- نحوه جداسازی زونهای دود باید با استفاده از جداکننده های فیزیکی نظیر دیوارها و مصالح مقاوم، پرده دودبند، پرده آتش، موانع دود، درب های دارای تاییدیه انجام گیرد. مصالح به کار رفته باید دارای مقاومت کافی در برابر حریق باشند.

۱۴-۱-۲- کلیه فنهای تخلیه هوا و همچنین جت فن ها و تجهیزات جانبی الکتریکی و مکانیکی مرتبط با نصب فن های اصلی تخلیه که ممکن است در معرض حریق و گازهای داغ ناشی از آن قرار بگیرند، باید حداقل یک ساعت در برابر حرارت 300 درجه سانتیگراد (کلاس F300) مقاومت داشته و دارای گواهینامه فنی معتبر داخلی یا بین المللی باشند. فن های هوای جبرانی میتوانند از نوع معمولی انتخاب شوند.

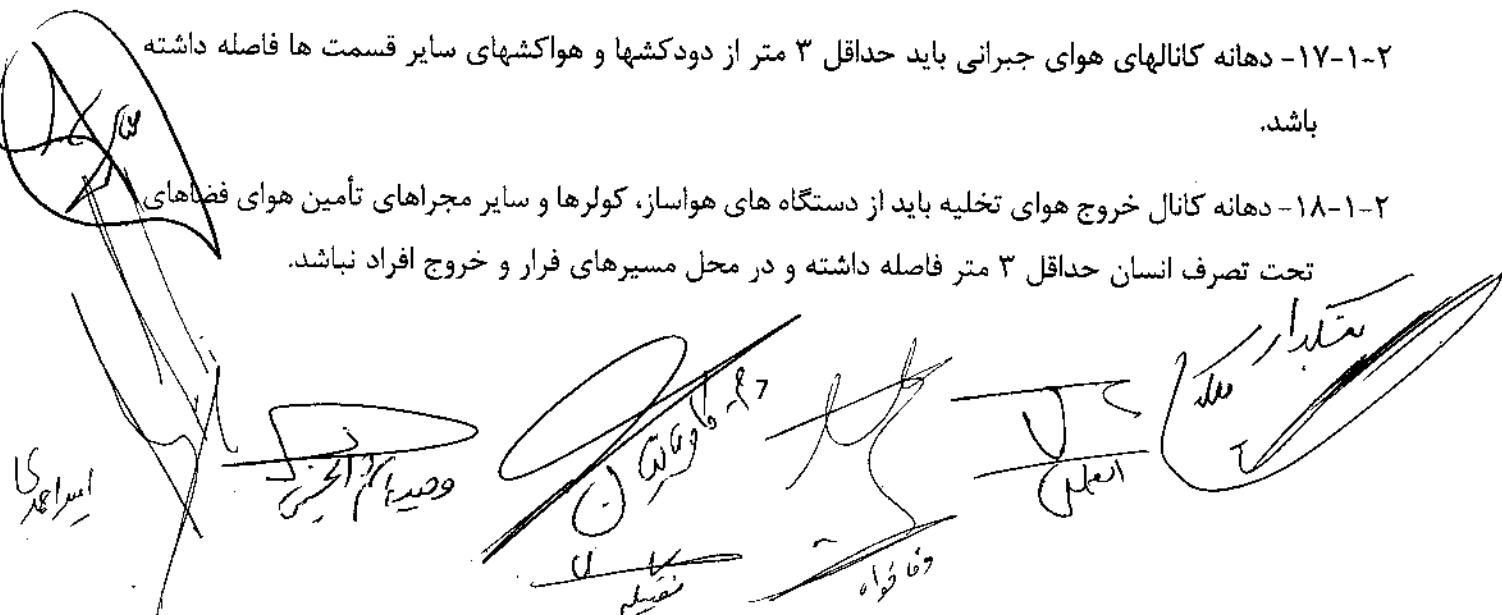
توضیح: رعایت بند فوق جهت کلیه ساختمان های بیشتر از 5 سقف روی زمین (4 طبقه روی همکف)، بیشتر از 2000 مترمربع زیربنای ساخت، بیشتر از یک طبقه زیرزمین با کاربری پارکینگ و ساختمان های تجاری اداری با پارکینگ عمومی الزامی میباشد.

۱۵-۱-۲- محل نصب فنها باید به گونه ای باشد که برای متصرفین مخاطره آمیز نبوده و قسمتهای گردان فن ها باید به حفاظ مناسب مجهز گردد.

۱۶-۱-۲- دهانه کانالهای ورودی و خروجی هوا باید حداقل 3 متر از یکدیگر فاصله داشته و مستقیماً روبروی هم نباشند. طراحی باید به گونه ای انجام شود که هوای تخلیه شده مجدداً توسط فن هوای جبرانی به داخل باز نگردد.

۱۷-۱-۲- دهانه کانالهای هوای جبرانی باید حداقل 3 متر از دودکشها و هواکشها سایر قسمت ها فاصله داشته باشد.

۱۸-۱-۲- دهانه کanal خروج هوای تخلیه باید از دستگاه های هواساز، کولرها و سایر مجراهای تأمین هوای فضاهای تحت تصرف انسان حداقل 3 متر فاصله داشته و در محل مسیرهای فرار و خروج افراد نباشد.

۱۹-۱-۲- در صورتی که دهانه کanal خروج هوا تا نزدیک ترین معبر کمتر از ۳ متر باشد، حداقل ارتفاع دهانه خروجی کanal باید از سطح محل ترد متصوفین (نظیر معابر، حیاط و غیره) حداقل ۲ متر بالاتر باشد.

۲۰-۱-۲- نقاط خروج هوای تخلیه، باید به گونه ای جانمایی شوند که باعث باز گردش دود داخل ساختمان و با پخش دود در ساختمانهای مجاور نشده، ایجاد مخاطره برای متصوفین فضاهای دیگر نکرده و مسیرهای خروج را مختل ننماید.

۲۱-۱-۲- کلیه داکتها، کanalها، اتصالات، بستها و آویزهای به کار رفته در سامانه تخلیه هوای پارکینگ، باید در مقابل دمای حداقل 83°C درجه سانتیگراد مقاومت داشته و ساختار و یکپارچگی خود را حفظ نمایند.

توضیح: جهت برآورد ضخامت کanal از ورق فولادی گالوانیزه تا زمان تدوین استاندارد ملی و مقررات ملی ساختمان در این خصوص و همچنین تامین شرایط تولید کanal های مربوطه با شرایط مقاومت حریق مورد نظر پیشنهاد می شود ضخامت ورق جهت بزرگترین سایز کanal مطابق مقادیر ذیل پیش بینی شود.

- بزرگ ترین بعد کanal تا 30 mm اینچ: ورق فولادی گالوانیزه به ضخامت 0.9 mm

- بزرگ ترین بعد کanal از 31 mm تا 60 mm اینچ: ورق فولادی گالوانیزه به ضخامت 1 mm

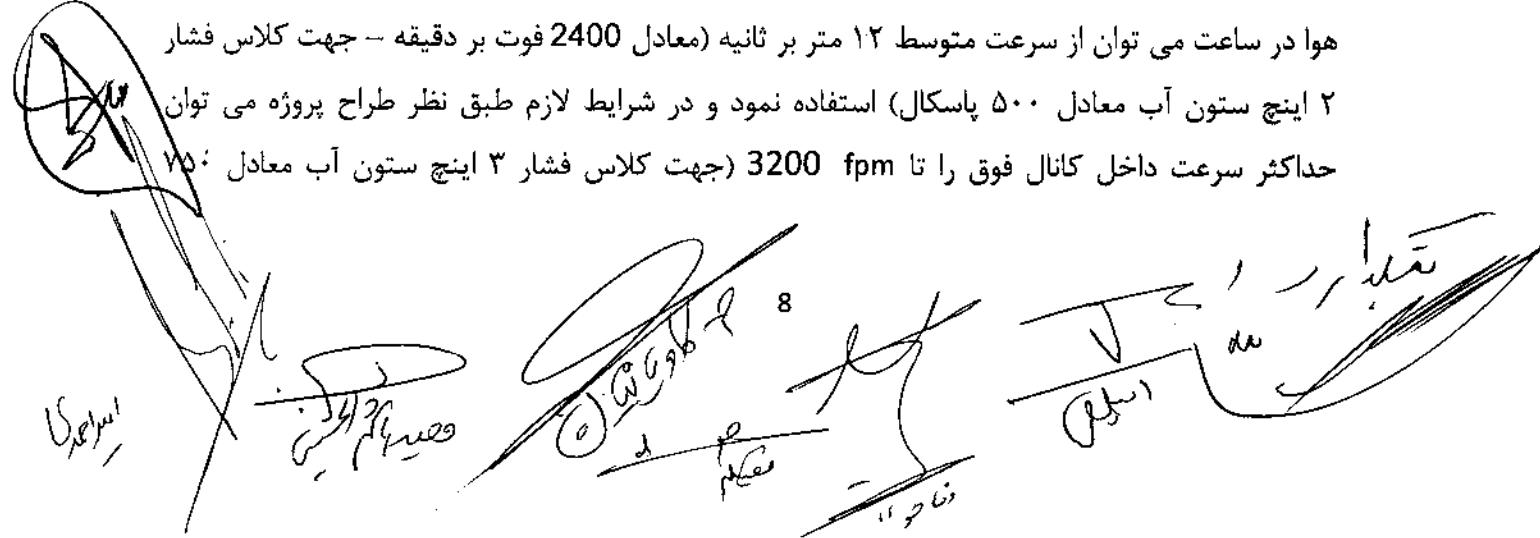
- بزرگ ترین بعد کanal از 61 mm تا 90 mm اینچ: ورق فولادی گالوانیزه به ضخامت 1.25 mm

- بزرگ ترین بعد کanal بزرگتر از 91 mm اینچ: ورق فولادی گالوانیزه به ضخامت 1.5 mm

تبصره: استفاده از کanal های ساخته شده با مصالح ساختمانی و مقاوم در مقابل حریق مطابق شرایط دمایی ذکر شده و براساس شرایط طراحی پروژه بلا مانع میباشد. همچنین اجازه استفاده از ورق های پیش ساخته پلی یورتان یا مشابه در ساخت کanal ها مجاز نمی باشد.

۲۲-۱-۲- در شرایطی که کanal از فضایی با مقاومت مشخصی در برابر حریق، عبور میکند، باید با استفاده از تمهیدات مناسب (نظیر پوشش دهی کanal با مصالح مقاوم حریق) حداقل هم اندازه همان فضا، در برابر حریق مقاوم سازی شود.

۲۳-۱-۲- در کلیه قسمتهای این آیین نامه، و به منظور انجام محاسبات و کنترل ابعاد کanal جهت 10 بار تعویض هوا در ساعت می توان از سرعت متوسط 12 m/s بر ثانیه (معادل 2400 fpm) فوت بر دقیقه - جهت کلاس فشار 2 mmHg ستون آب معادل 500 pascals استفاده نمود و در شرایط لازم طبق نظر طراح پروژه می توان حداقل سرعت داخل کanal فوق را تا 3200 fpm (جهت کلاس فشار 3 mmHg ستون آب معادل 150 pascals) تعیین کرد.

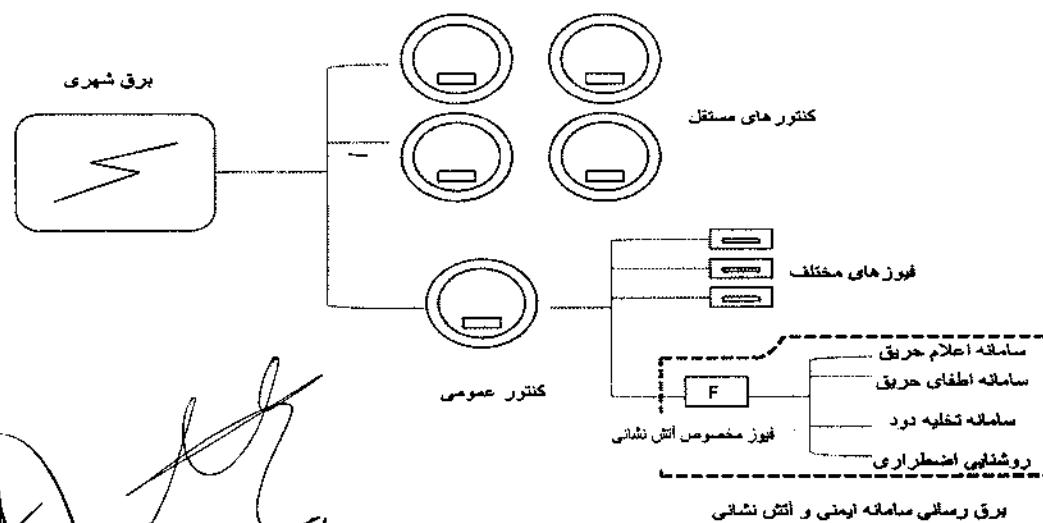
پاسکال) و با انجام کامل محاسبات افت فشار مسیر کanal و دریچه ها و با محاسبه توان فنایی انتخابی افزایش داد. همچنین حداکثر سرعت هوا در دریچه های اگزاست در محدوده $1000\sim 1500 \text{ fpm}$ پیش بینی و در نظر گرفته شود.

۲-۲۴-۱-۲- در صورت استفاده از کanal های مشترک بین طبقات ، باید با استفاده از دمپر موتوردار مناسب و تأیید شده ، از سرایت دود و حرارت به زون های حریق در ارتباطات افقی یا عمودی و به قسمتهای دیگر جلوگیری شود.

۲-۲۵-۱-۲- کلیه سامانه های تهویه پارکینگ باید با یک منبع تغذیه ثانویه (برق اضطراری) با ظرفیت مناسب در ارتباط باشد که در شرایط قطع برق اصلی، به صورت خودکار عمل کرده و انرژی سامانه را تأمین نماید.
توضیح : بند فوق جهت کلیه ساختمان های گروه "د" الزامی می باشد.

۲-۲۶-۱-۲- تابلو و پانل کنترل سامانه های تهویه پارکینگ باید از فضای اصلی پارکینگ توسط مصالح با مقاومت حداقل یک ساعت مقاوم در برابر حریق تفکیک شود.

۲-۲۷-۱-۲- برق رسانی به کلیه سامانه های تخلیه و کنترل دود، باید بعد از کنتور برق به صورت جداگانه و توسط فیوز مخصوص آتشنشانی صورت پذیرد. کلیه کابلهای این سامانه باید به مدت دو ساعت مقاوم در برابر دمای 830°C درجه سانتیگراد باشند. برق رسانی باید به گونه ای باشد که در صورت قطع تمامی فیوزها به جز فیوز مخصوص آتشنشانی، تنها در سامانه های ایمنی و آتشنشانی ساختمان، جریان الکتریسیته برقرار باشد .

تصویر ۲-۲۷-۱-۲ برق رسانی سامانه های ایمنی و آتش نشانی

مسند ا
جعفر طاوسی احمدی
حسن قصیده
و صدیق الحسنی
امیر ابراهیمی
۹

۲- تهويه مکانيکي به روش کانالی :

۲-۱- سامانه تهويه مکانيکي باید از ساير سامانه هاي تأسيساتي ساختمان (به جز سامانه هايي که تهويه معمولي پاركينگ را انجام ميدهند) مستقل بوده و ظرفيت آن به گونه اي طراحى شود که شرایط بند (۲-۱-۲) و (۹-۱-۲) را تامين نماید.

۲-۲- سامانه تهويه مکانيکي باید به گونه اي طراحى شود که هر قسمت و يا زون حريق حداقل شامل دو فن باشد به گونه اي که در صورت از کار افتادن يکي از فن ها، ظرفيت فن هاي باقيمانده، از ۵۰٪ ظرفيت مورد نياز كمتر نشود. ضمناً نحوه برق رسانی و راه اندازی اين سامانه ها باید به گونه اي باشد که خرابي يا از کار افتادگي يکي از فن ها، روی عملکرد ساير فن ها تأثيری نداشته باشد.

توضيح ۱ : رعایت بند فوق جهت کلیه ساختمان هاي گروه "د" و پاركينگ هاي عمومي الزامي می باشد.

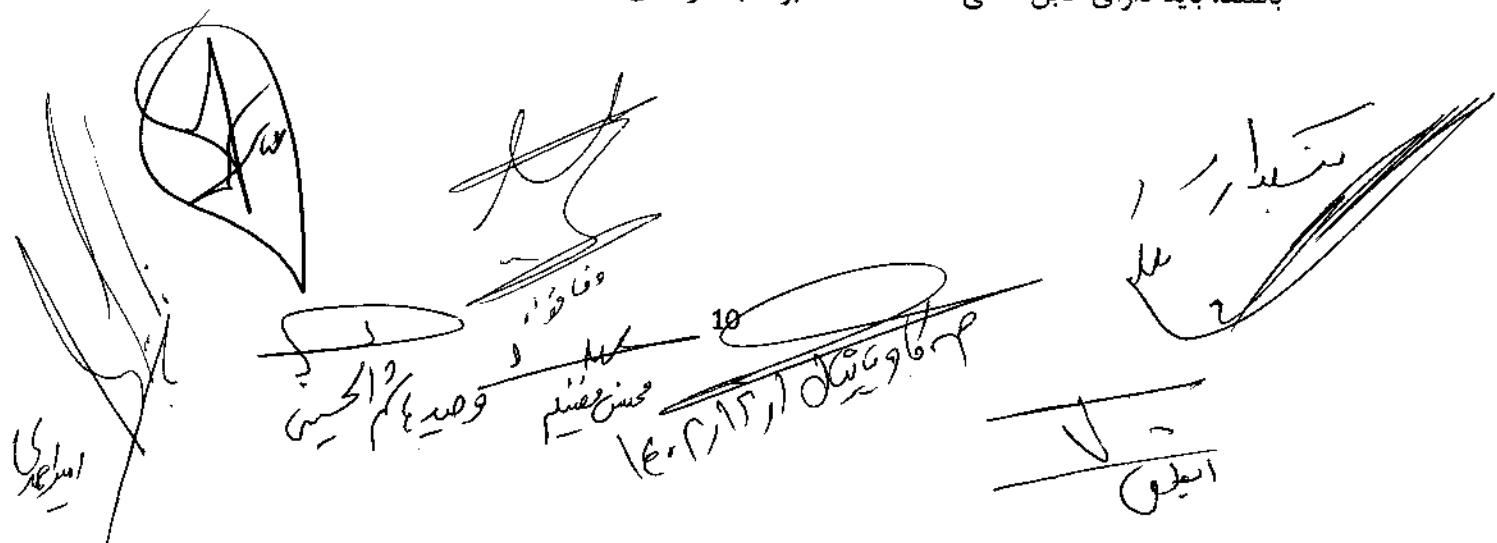
توضيح ۲ : به عنوان يك پيشنهاد جهت محاسبه ظرفيت ، هر يك از فن ها ميتواند داراي ظرفيت تخليه ۶ بار تعويض هوا در ساعت باشد تا در زمان حريق ، حداقل ۱۰ بار تعويض هوا تامين گردد.

توضيح ۳ : در صورت استفاده از دو فن موازي برای يك کanal، جهت جلوگيری از مکش يك فن از فن دیگر در شرایط کارکرد تکي، باید در محل اتصال فن به کanal از دمپر هوا (Air operated) استفاده شود.

۳-۲- در صورت نياز به تامين هواي جبراني توسط فن هواده (عدم امكان تامين هواي طبيعي جبراني) لازم است، نحوه کنترل فن هاي سامانه تامين هواي جبراني به گونه اي باشد که فشار در هر دو شرایط عادي و شرایط حريق همواره منفي باشد.

۴-۲- اگر فن ها داخل ساختمان ولی خارج از زون تخليه قرار گرفته باشند، باید توسط اجزاي سازه اي داراي مقاومت در برابر حريق معادل همان قسمت، محصور شده و تحت هيج شرایطي، اين مقاومت كمتر از يك ساعت نباشد.

۵-۲- فن ها و تجهيزات کنترلي مرتبط با آنها در صورتی که احتمال قرار گرفتن در معرض حريق را داشته باشند، باید داراي کابل کشي حفاظت شده بوده به گونه اي که تا نو ساعت مقاوم در برابر حريق باشند.

۲-۶-۴- راه اندازی سامانه تهویه پارکینگ در شرایط حریق باید با هر دو شرط ذیل امکان پذیر باشد.

- انترلاک نمودن به سامانه کشف و اعلام حریق (در اثر دود، نرخ سریع افزایش حرارت، کاشف چند شرطی، فلوسوئیج اسپرینکلر و غیره)

• سوئیچ مخصوص آتشنشانی (راه اندازی به صورت دستی)

۲-۷-۲- پس از کشف حریق توسط سامانه اعلام حریق ساختمان، سریعاً باید فرمانی جهت تغییر وضعیت تابلوی فرمان سامانه تهویه پارکینگ از وضعیت عادی به وضعیت حریق، صادر شود.

۲-۸-۲- سامانه تهویه پارکینگ باید به گونه ای طراحی شده باشد که بتوان آنرا به صورت دستی نیز کنترل نمود و سوئیچ عملکرد دستی آن باید در محلی مناسب قرار گیرد. این سوییچ باید دارای سه وضعیت خاموش / روشن / اتوماتیک باشد.

۲-۹-۲- باید در طراحی توجه شود که چه در طراحی برای تخلیه آلینده ها و چه در طراحی برای تخلیه دود ناشی از حریق، هیچ نقطه مرده و بدون تهویه ای در کل فضای پارکینگ وجود نداشته باشد.

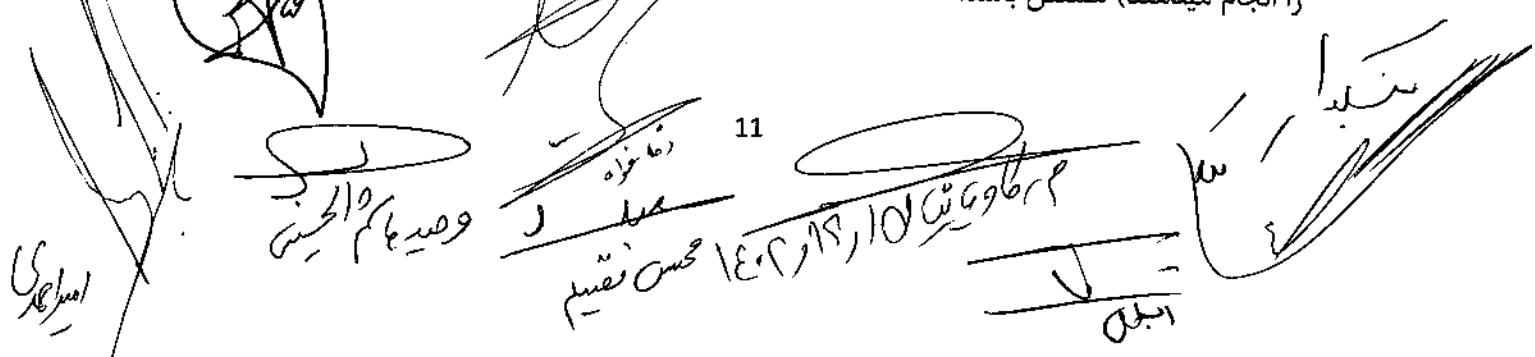
۲-۱۰- دریچه تزریق هوای تازه باید به گونه ای جانمایی شود که منجر به تخریب لایه دود و گسترش بیشتر دود نشود.

۲-۱۱- طراحی باید به گونه ای باشد که سرعت هوا در مسیرهای فرار و رمپ ها از ۵ متر بر ثانیه بیشتر نشده تا خللی در فرار متصرفان ایجاد نگردد.

۲-۳- تهویه مکانیکی به روش جت فن :

۲-۱-۳- سامانه تهویه به روش جت فن، همانند سامانه کانالی دارای فن های اصلی تخلیه یا تزریق هوای تازه بوده و در آن به جای کanal کشی هر طبقه از پارکینگ، از جت فن های سقفی جهت انتقال هوا در تراز افقی هر طبقه از پارکینگ استفاده میشود. این سامانه باید به گونه ای طراحی شود که ظرفیت آن، شرایط بند (۲-۱-۲) و (۲-۱-۹) را داشته باشد.

۲-۳-۲- این سامانه باید از سایر سامانه های تأسیساتی ساختمان (به جز سامانه هایی که تهویه معمولی پارکینگ را انجام میدهند) مستقل باشد.

۳-۳-۲- سامانه تخلیه اصلی باید به گونه ای طراحی شود که هر قسمت و یا زون حریق حداقل شامل دو فن باشد به گونه ای که در صورت از کار افتادن یکی از فن ها، ظرفیت فن های باقیمانده، از ۵۰٪ ظرفیت مورد نیاز کمتر نشود. ضمناً نحوه برق رسانی و راه اندازی این سامانه ها باید به گونه ای باشد که خرابی یا از کار افتادگی یکی از فن ها، روی عملکرد سایر فن ها تأثیری نداشته باشد.

توضیح ۱ : رعایت بند فوق جهت کلیه ساختمان های گروه "د" و پارکینگ های عمومی الزامی می باشد.

توضیح ۲ : به عنوان یک پیشنهاد جهت محاسبه ظرفیت، هر یک از فن ها میتواند دارای ظرفیت تخلیه ۶ بار تعویض هوا در ساعت باشد تا در زمان حریق حداقل ۱۰ بار تعویض هوا تأمین گردد.

۴-۲- توضیحات عمومی :

۱-۴-۲- پس از کشف حریق توسط سامانه اعلام حریق ساختمان، سریعاً باید فرمانی جهت تغییر وضعیت تابلوی فرمان سامانه تخلیه هوا از وضعیت عادی به وضعیت حریق، صادر شود.

۲-۴-۲- بعد از تغییر وضعیت عادی به وضعیت حریق و طی شده یک مدت زمان تأخیر مناسب لازم است با رعایت اولویت شروع کار کرد ، ابتدا فن های اصلی تخلیه ، سپس فن های اصلی هوای جبرانی و سپس تعداد لازم از جت فن های سقفی که برای هدایت مؤثر دود به نقاط تخلیه مورد نیاز است ، راه اندازی شود. مدت زمان تأخیر باید بر اساس طراحی مسیرهای خروج افراد محاسبه گردد.

۳-۴-۲- علت در نظر گرفتن مدت زمان تأخیر این است که متصرفین در حین فرار در اثر روشن شدن سامانه و اختلاط دود و هوا، دچار مشکل نشوند. سامانه باید به گونه ای طراحی شده باشد که متصرفین در حال فرار، بدون اینکه تحت تأثیر دود و حرارت ناشی از حریق قرار گیرند، بتوانند مسیر خروج طبقه را طی کنند.

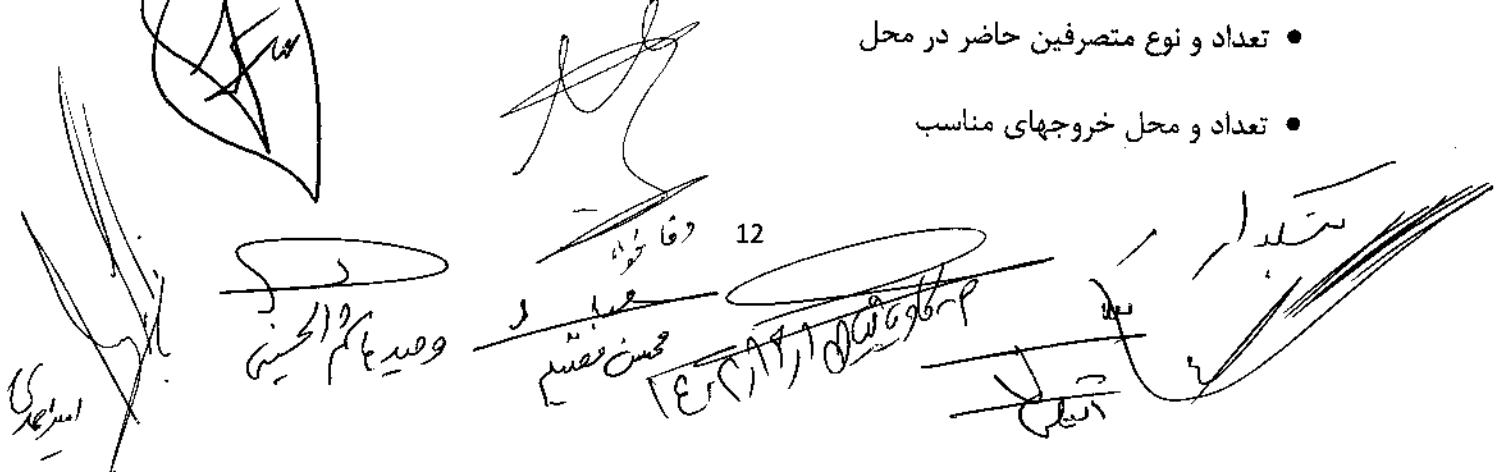
۴-۴-۲- میزان تأخیر زمانی میتواند توسط نرم افزارهای CFD محاسبه شود و کلا به عوامل ذیل بستگی دارد.

- ابعاد و هندسه پارکینگ

- تعداد و محل فن های تخلیه و جت فن ها

- تعداد و نوع متصرفین حاضر در محل

- تعداد و محل خروجهای مناسب

۴-۵-۲- هنگام جانمایی نقاط تخلیه اصلی، باید به محل قرارگیری خروجی ها و مسیرهای خروج توجه شود. جانمایی باید به گونه ای باشد که خروجی ها و مسیرهای خروج را دچار مخاطره نکند. به عنوان پیشنهاد اولیه توصیه میشود بر اساس نقشه های پایه معماری نقاط ورود هوای تازه نزدیک مسیرهای خروج و نقاط تخلیه و اگزاست هوا در مسیر مخالف آن در نظر گرفته شوند.

۴-۶- جانمایی جت فن ها یا دریچه های خروجی هوا باید به گونه ای باشد که جریان هوای ناشی از آنها، باعث وارد آمدن فشار دینامیکی بر روی سطح درب پلکانها و درب لابی ها و ورود و نفوذ دود به داخل دهلیز پلکان، لابی و یا راهروها نگردد. حداکثر نیروی مجاز جهت گشودن درب، ۱۳۳ نیوتن میباشد.

۴-۷- طراحی باید به گونه ای انجام پذیرید که حتی المکان برای تخلیه آلاینده ها و همچنین تخلیه دود ناشی از حریق، هیچ نقطه مرده و بدون تهویه ای در کل فضای پارکینگ وجود نداشته باشد.

۴-۸- طراحی باید به گونه ای باشد که سرعت هوا در مسیرهای فرار و رمپها از ۵ متر بر ثانیه بیشتر نشده تا خالی در فرار متصرفان ایجاد نگردد.

۴-۹- مقاومت و آشفتگی ایجاد شده در برابر جریان هوا، توسط تیرها، ستونها و یا سایر موائع فیزیکی، باید در محاسبات و جانمایی جت فن ها لحاظ شود.

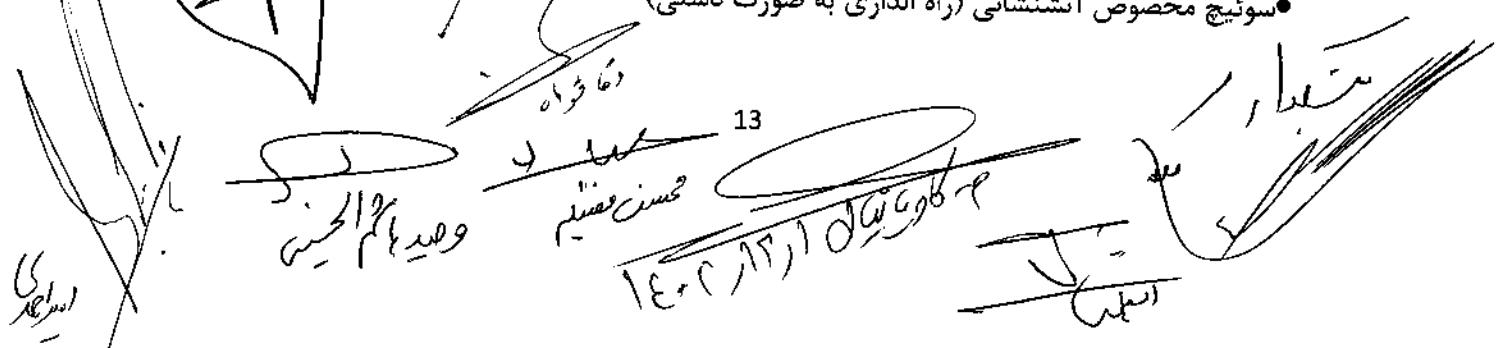
۴-۱۰- تعداد و ظرفیت جت فن ها باید به گونه ای انتخاب شود که حجم هوای جای خالی شده توسط آنها، از ظرفیت تخلیه فن های اگزاست (تخلیه) اصلی، بیشتر نشود.

۴-۱۱- در محل هایی که سامانه شبکه بارندۀ خودکار (سیستم اسپرینکلر) و یا کاشف های اعلام حریق نصب میشود، محل بارندۀ ها، کاشف ها و جت فن ها باید به گونه ای جانمایی شوند که تأثیر جریان هوای ایجاد شده توسط جت فن ها بر روی الگوی پاشش آب نازل های اسپرینکلر، کمینه بوده و همچنین عملکرد کاشف های اعلام حریق را مختل نکند. فواصل مجاز باید با توجه به مشخصات جت فن، تعیین و رعایت شود.

۴-۱۲- راه اندازی سامانه تهویه پارکینگ در شرایط حریق باید توسط یک یا هر دو شرط ذیل باشد.

• اینترلاک نمودن به سامانه کشف و اعلام حریق (در اثر دود، نرخ سریع افزایش حرارت، کاشف چند شرطی، فلوسوئیچ اسپرینکلر و ...)

• سوئیچ مخصوص آتشنشانی (راه اندازی به صورت دستی)

۱۳-۴-۲- اگر فن ها داخل ساختمان ولی خارج از زون تخلیه قرار گرفته باشند، باید توسط اجزای سازه ای که دارای مقاومت در برابر حریق معادل زون حریق باشند، با پیش بینی تمهدات لازم جهت دسترسی و تعمیرات محصور شده و تحت هیچ شرایطی، این مقاومت کمتر از یک ساعت نباشد.

۳- سامانه فشار مثبت دستگاه های پلکان :

۳-۱- سامانه فشار مثبت پلکان به منظور بالا بردن فشار هوای داخل دهلیز پلکان اجرا شده و هدف از آن ایجاد محیطی امن و عاری از دود به منظور فرار ساکنین میباشد و اجرای آن در ساختمان هایی که طبق دستورالعمل های ایمنی معماری و یا ارائه شده از طرف سازمان آتش نشانی نیاز به سامانه فشار مثبت دارد، اجباری است.

۳-۲- محاسبات سامانه فشار مثبت باید بر اساس ایجاد اختلاف فشار مناسب در دهلیز پلکان نسبت به فضای مجاور، انجام شود.

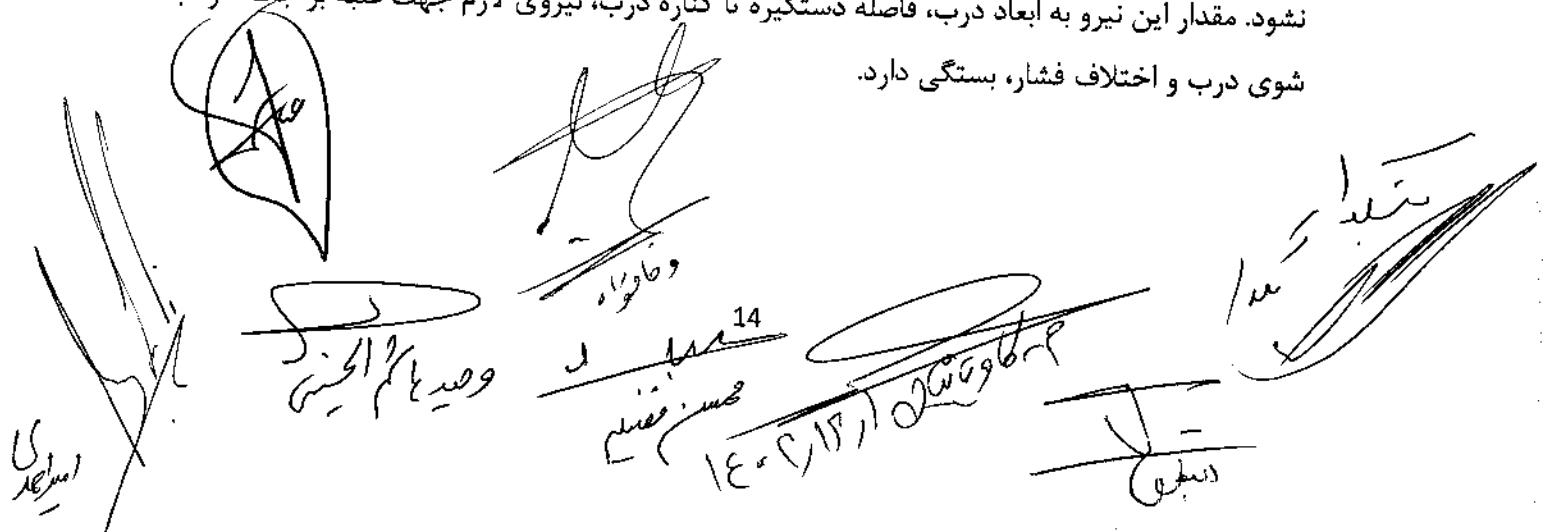
۳-۳- مقدار فشار هوای داخل دهلیز پلکان پس از راه اندازی سامانه فشار مثبت باید به اندازه ای باشد که اجازه نفوذ دود ناشی از حریق را به دهلیز پلکان ندهد. میزان اختلاف فشار نسبت به فضای مجاور، مطابق با بند ۶-۵-۹-۳ مبحث سوم مقررات ملی ساختمان بین ۲۵ تا ۹۰ پاسکال میباشد.

۳-۴- انتخاب تجهیزات سامانه فشار مثبت شامل فن، الکتروموتور و غیره باید بر اساس مشخصات فنی سازنده و نمودارهای فشار و دبی و به گونه ای انجام شود که توان ایجاد اختلاف فشار مناسب را دara باشد.

۳-۵- درب های دهلیز پلکان باید به مکانیزم خود بسته شو مجهز باشد.

۳-۶- محل نصب فن باید در فضای آزاد (ترجیحاً روی بام) باشد.

۳-۷- مقدار فشار هوای داخل پلکان پس از راه اندازی سامانه فشار مثبت باید حداقل به اندازه ای باشد که نیروی وارد بر درب پلکان در هیچکدام از طبقات، از نیروی مجاز جهت باز کردن درب (۱۳۳ نیوتون) بیشتر نشود. مقدار این نیرو به ابعاد درب، فاصله دستگیره تا کناره درب، نیروی لازم جهت غلبه بر جک خود بسته شوی درب و اختلاف فشار، بستگی دارد.

۸-۲- در ساختمانهایی که ارتفاع دهلیز پلکان آنها (کف پایین ترین قسمت پلکان تا سقف بالاترین قسمت پلکان) بیش از ۳۰ متر (به صورت تقریبی ۹ سقف) میباشد، سامانه فشار مثبت باید به صورت شبکه ای (کانال کشی) اجرا شده و حداقل در هر سه طبقه، از طریق یک دریچه با ابعاد مناسب به دهلیز پلکان مرتبط گردد.

۸-۳- در ساختمانهای گروه "د" تا ۱۵ سقف از روی شالوده و یا حداکثر ۳۰ متر ارتفاع جهت کف آخرین طبقه از روی صفر صفر محوطه دسترسی عمومی به پروره می توان از جداول ذیل جهت برآورد ظرفیت و انجام محاسبات فن فشار مثبت راه پله ها استفاده نمود. و جهت ساختمان های خارج از یکی از شرایط فوق باید به روش داینامیک محاسبات و طراحی انجام پذیرفته و در هر لحظه به کمک روش مناسب (سامانه کنترلی مناسب، دریچه های اطمینان، تغییر ظرفیت فن ها و غیره)، میزان فشار داخل دهلیز پلکان را در محدوده استاندارد حفظ نمود.

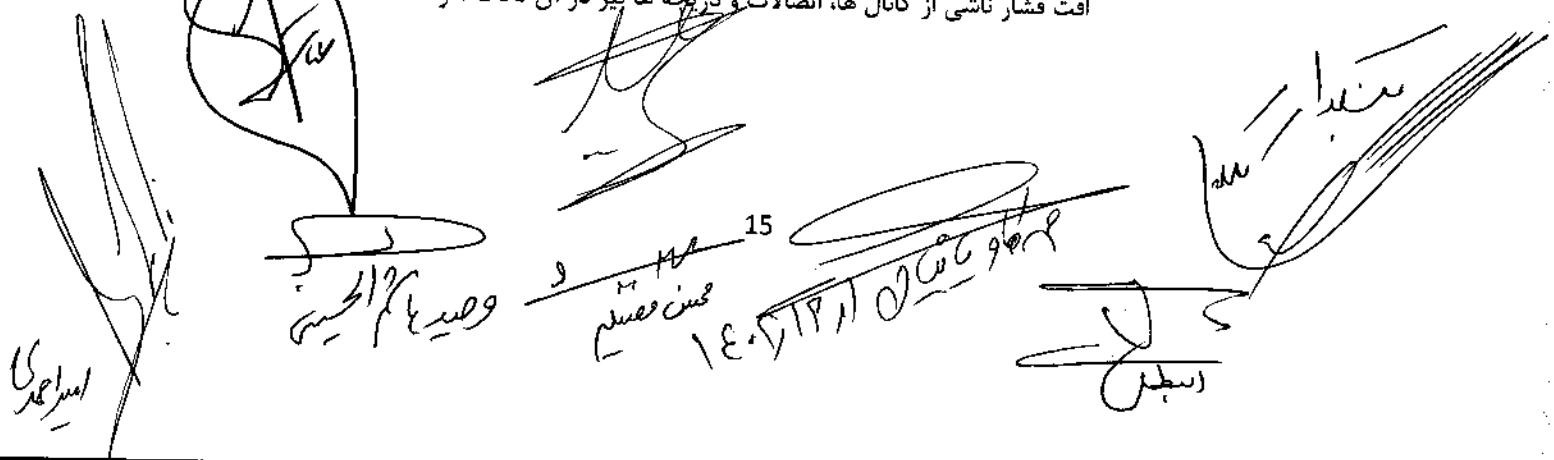
۹-۱-الف- مقادیر سر انگشتی ظرفیت فن فشار مثبت جهت پلکان های شرایط ساختمانی ذکر شده در بند ۳

نوع درب پلکان	ظرفیت هوا دهی به ازای هر پاگرد پلکان	CFM متر مکعب در دقیقه (m ³ /h)
درب معمولی	۶۸۰	۴۰۰
درب دو دینه حریق تایید شده	۶۰۰	۳۵۰

۹-۲-ب- مقادیر سر انگشتی فشار فن فشار مثبت در شرایط ساختمانی ذکر شده در بند ۳

ارتفاع دهلیز پلکان	هد موردنیاز فن*	پاسکال (pa)	میلیمتر جیوه (mmHg)
۰ تا ۱۵ متر	۵۳	۰/۳۹۷	
۱۵ تا ۲۰ متر	۶۰	۰/۴۵۰	
۲۰ تا ۲۵ متر	۶۷	۰/۵۰۲	
۲۵ و بیشتر	۷۵	۰/۵۶۲	

* مقادیر مندرج در این جدول مربوط به حالت فن تزریق مستقیم بوده و در صورت استفاده از روش شبکه ای باید میزان افت فشار ناشی از کانال ها، اتصالات و دریچه های نیز در آن لحاظ شود.

۱۰-۳ - سامانه فشار مثبت باید در ارتباط با سامانه اعلام حریق بوده و راه اندازی آن باید توسط یک یا هر دو شرط ذیل باشد.

• اینترلاک بودن به سامانه کشف و اعلام حریق (در اثر دود، نرخ سریع افزایش حرارت، کاشف چند شرطی، فلوسوئیچ اسپرینکلر و ...)

• سوئیچ مخصوص آتشنشانی (راه اندازی به صورت دستی)

۱۱-۳ - تابلوی کنترل فن فشار مثبت باید در فضای سرپوشیده و محافظت شده، ترجیحاً در کنار پنل اعلام حریق نصب شود.

۱۲-۳ - تابلوی کنترل فن فشار مثبت باید دارای کلید دو حالت کنترل وضعیت فن به صورت دستی و اتوماتیک باشد.

۱۳-۳ - تابلوی کنترل فن فشار مثبت باید دارای چراغهای نمایشگر وضعیت فن باشد. چراغ سیگنال جریان برق به رنگ سبز، چراغ عملکرد فن در حالت اتوماتیک به رنگ قرمز و چراغ عملکرد فن در حالت دستی به رنگ زرد باید اجرا شود.

۱۴-۳ - وضعیت اتصال فرمان پنل اعلام حریق به تابلوی کنترل فن فشار مثبت باید به نحو مناسب پایش شود.

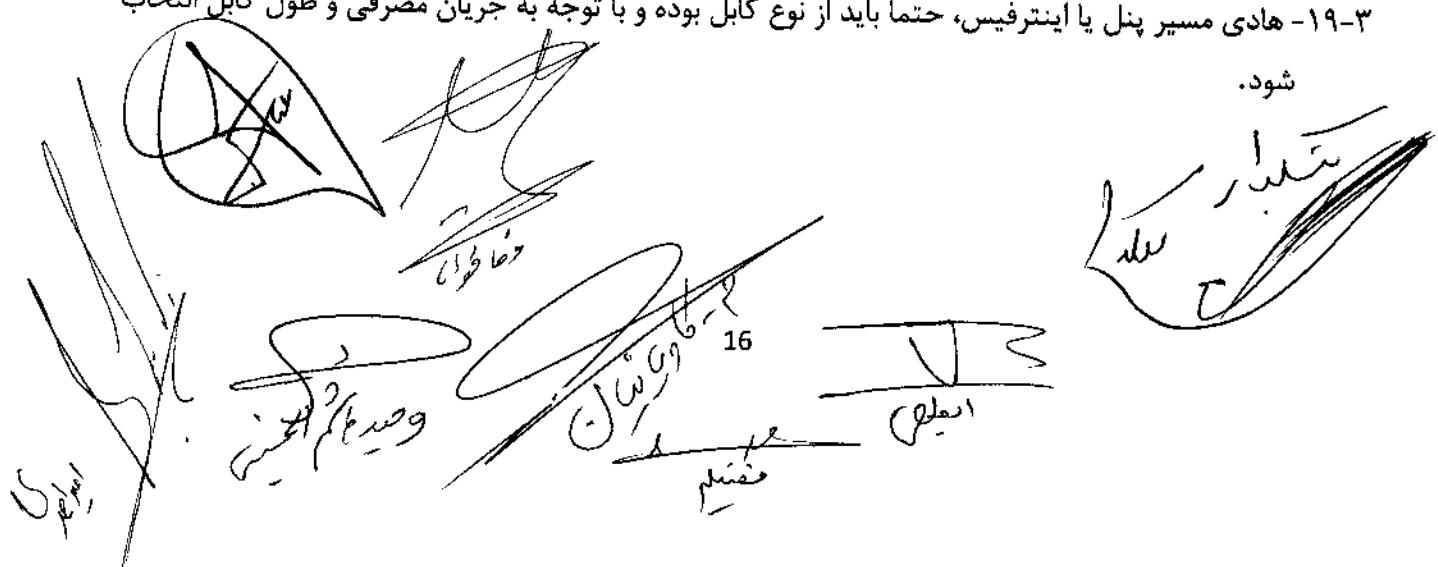
۱۵-۳ - فن فشار مثبت باید از نوع تأیید شده بوده و دارای نشان استانداردهای معترض بین المللی باشد.

۱۶-۳ - محل نصب فنها باید به گونهای باشد که برای متصرفین مخاطره آمیز نبوده و قسمتهای گردنه فنها باید مجهز به حفاظ مناسب گردد.

۱۷-۳ - سیم ها و کابل ها، کنتاکتورها، رله ها، فیوزها و تایمر سامانه فشار مثبت باید دارای نشان استانداردهای ملی یا استانداردهای معترض بین المللی باشد.

۱۸-۳ - فیوز و کنتاکتور سامانه فشار مثبت باید بر اساس توان ظاهری انتخاب شود.

۱۹-۳ - هادی مسیر پنل یا اینترفیس، حتماً باید از نوع کابل بوده و با توجه به جریان مصرفی و طول کابل انتخاب شود.

«خلاصه مباحثت لازم جهت طراحی، کانال ها و دریچه های سیستم اگزاست و تخلیه دود:

۱- حتی الامکان توصیه می شود موقعیت استقرار و چیدمان دریچه های اگزاست و تخلیه دود به نحوی انجام پذیرد که در جهت خلاف مسیر دسترسی خروج (درب راه پله دو بند و دوربندی شده) قرار گیرند. به عبارت دیگر چیدمان دریچه ها تا حد امکان با فاصله های دورتر از درب های فرار پیش بینی و مستقر شوند.

۲- طراحی کanal های تخلیه جهت عملکرد حریق باید بگونه ای انجام پذیرد که سرعت بهینه تخلیه اگزاست حداقل تا 2400 fpm جهت کلاس فشار ۲ اینچ ستون آب معادل 500 پاسکال در محاسبات در نظر گرفته شود.

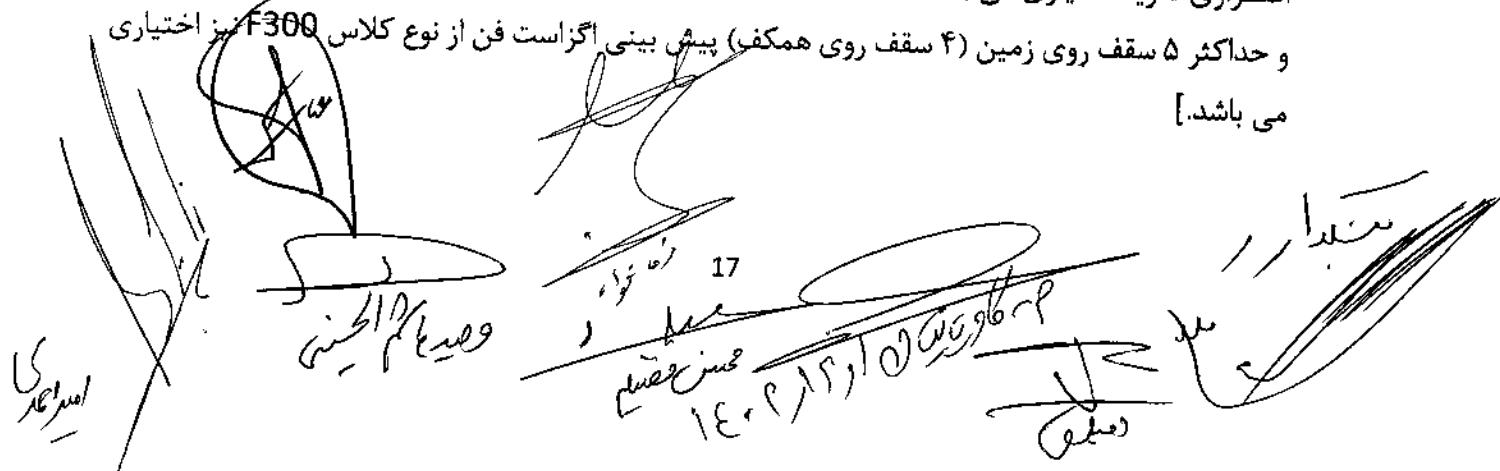
توضیح : جهت کلاس فشار ۳ اینچ ستون آب معادل ۷۵۰ پاسکال و در عملکرد تخلیه دود و حریق و جهت انجام محاسبات سایزینگ کانال می توان حداکثر سرعت فوق را تا 3200 fpm افزایش داد.

۳- طراحی سایزینگ دریچه های تخلیه هوا باید به گونه ای انجام پذیرد که سرعت مجاز هوا از ۱۰۰۰~۱۵۰۰ fpm افزایش پیدا نکند. (توصیه می گردد جنس دریچه های تخلیه از نوع آلومینیومی با رنگ کوره ای پخته و جهت تعداد ۲ دریچه به بالا و به منظور تنظیم اولیه CFM هوای تخلیه مجهز به دمپر قابل تنظیم با پیچ مخفی آچار خور باشند)

۴- پارکینگ های بسته در کلیه ساختمان ها با هر متراژ و زیربنا و یا گروه ساختمانی مطابق ضوابط بند ۲-۱-۲ نیاز به تهווیه و اگزاست دارند.

تبصره ۱: پارکینگ های موجود در ساختمان های گروه "الف" و "ب" فقط نیاز به پیش بینی تخلیه هوا در شرایط عملکرد عادی (۶ بار تعویض هوا در ساعت و یا مطابق جدول ۴-۴-۴-۱۴ از مبحث ۱۴ و برای $0.8 \text{ CFM}/\text{ft}^2$ ، هر کدام بیشتر باشد) نیاز دارند.

تبصره ۲ : در ساختمان های گروه "ج" و جهت تهويه پارکينگ ها مطابق ضوابط بند ۲-۱-۲ حداقل از یک فن تخلیه کلاس F300 از نوع دو دور یا با درایو دور متغیر و اینترلاک به سیستم اعلام حریق (جهت عملکرد ۱۰ بار تعویض هوا در زمان حریق) استفاده می شود. در این حالت اتصال اجزاست فن به سیستم برق اضطراری ثانویه اختیاری می باشد. [استثناء : در ساختمان های گروه "ج" دارای حداکثر یک طبقه زیرزمین و حداکثر ۵ سقف روی زمین (۴ سقف روی همکف) پیش بینی اجزاست فن از نوع کلاس F300 نیز اختیاری می باشد.]

تبصره ۳ : در ساختمان های گروه "د" و جهت تهویه پارکینگ ها لازم است مطابق ضوابط بند ۲-۱-۲ از دو فن موازی با ظرفیت هر یک حداقل برابر ۵۰% ظرفیت تخلیه مورد نیاز از نوع کلاس F300 و متصل به برق اضطراری ثانویه استفاده شود.

توضیح ۱ تبصره ۳ : به عنوان یک پیشنهاد انتخاب دو فن با ظرفیت تخلیه هریک ۶ بار تعویض هوا در ساعت با امکان قابلیت تعویض نوبتی کارکرد هر دستگاه (از تابلوی فرمان مربوطه) و جهت عملکرد عادی و کارکرد هر دو دستگاه با مجموع ظرفیت ۱۲ بار تعویض هوا در ساعت جهت عملکرد زمان اطفای حریق می تواند مورد استفاده قرار گیرد.

توضیح ۲ تبصره ۳ : به عنوان یک پیشنهاد دو فن با ظرفیت تخلیه هر یک ۵ بار تعویض هوا در ساعت با پیش بینی درایبو دور متغیر جهت امکان تامین ۶ بار تعویض هوا در زمان عملکرد عادی (هر فن با میزان هوای تخلیه حداقل سه بار تعویض هوا در ساعت) و کارکرد هر دو دستگاه جهت تامین ۱۰ بار تعویض هوا در ساعت جهت عملکرد اطفای حریق می تواند مورد استفاده قرار گیرد.

۵- جهت تامین هوای تازه جایگزین اگزاست در پارکینگ ها و لر طریق بازشوهای متصل به داکتها یا گودال باعچه ها و یا ویدهای کاملا باز و مرتبط با هوای آزاد می توان سطح مفید بازشو در هر طبقه پارکینگ را براساس محاسبه CFM هوای اگزاست در زمان تخلیه دود (حداقل ۱۰ بار تعویض هوا در ساعت) و پیش بینی حداکثر سرعت FPM 200 (مطابق ۷ IBC909-2021 سال 2021) محاسبه و منظور نمود.

توضیح : مشخصا در صورت پیش بینی المان های معماری روی سطوح بازشو از قبیل پره ، شید و... لازم می باشد سطح مفید بازشوی موردنیاز محاسبه و نسبت به تامین حداقل سطح مفید اقدام شود.

۶- پیشنهاد می شود فن های انتخابی جهت عملکرد اگزاست و تهویه و تخلیه دود از نوع Back Ward انتخاب گردد.
۷- جهت استفاده از دو دستگاه اگزاست فن مطابق بند ۲-۲-۲ و با نصب به صورت موازی لازم است از دمپرهای وزنی یک طرفه (دارای کلاس حریق مطابق کلاس حریق انتخاب اگزاست فن) و در خروجی دو دستگاه اگزاست فن (جهت جلوگیری از اتصال کوتاه و بای پس شدن جریان هوا) و با پیش بینی ساپورت مناسب و با بررسی امکان دسترسی و تعمیرات اقدام شود.

(توضیح ۱: حداکثر میزان نشتی هوا از دمپرهای وزنی یک طرفه پیش بینی شده مطابق مبحث ۱۴ مقررات ملی ساختمان نباید از ۵ درصد میزان کل هوای جریانی بیشتر باشد)

(توضیح ۲ : لازم است افت فشار دمپر وزنی پیش بینی شده ، براساس کاتالوگ شرکت سازنده انتخابی به افت فشار کلی خارجی Ext.S.P محاسبه شده جهت انتخاب دستگاه اگزاست فن اضافه شود.)

سند /
۱۸
جهت فصل
۱۴۹، ۱۹ (کل ووند)
محل
لعلی
لعلی

۸- به عنوان یک بیشنده در چهت طراحی سایزینگ کانال های اگزاست و تخلیه دود می توان از روش ذیل استفاده نمود.

* تعاریف :

۱-۸- جفت عملکرد عادی تخلیه و اگزاست هوای پارکینگ ها :

- * میزان دبی تخلیه و اگزاست هوا در عملکرد عادی (حداقل ۶ بار تعویض هوا در ساعت).
- * افت فشار واحد طول کانال در ۱۰۰ فوت طول کلی کانال و در CFM_1
- * افت فشار خارجی کل سیستم کانال کشی اگزاست جهت عملکرد عادی با CFM_1
- * دور دستگاه اگزاست فن انتخابی جهت CFM_1 و ΔP_1

۲- جفت عملکرد اطفالی حریق و تخلیه و اگزاست دود و محصولات ناشی از حریق :

- * میزان دبی تخلیه و آگزالت هوا در عملکرد اطفای حریق (حداقل ۱۰ بار تعویض هوا در ساعت).
- * افت فشار واحد طول کانال در ۱۰۰ فوت طول کلی کانال و در CFM2
- * افت فشار خارجی کل سیستم کانال کشی آگزاست جهت عملکرد اطفای حریق با CFM2
- * دور دستگاه آگزاست فن انتخابی جهت $\Delta P2$ و CFM2

در حالت استفاده از اگزاست فن های دو دور (با پیش بینی درایو دور متغیر) می توان نسبت به طراحی سایزینگ کانال ها جهت عملکرد اطفای حریق (۱۰ بار تعویض هوا در ساعت) و با CFM2 و حداقل سرعت مطابق بند ۲۳-۱-۲ اقدام نموده و سپس با برآورد $\delta P2$ و اندازه گیری طول کل مسیر کانال کشی و اضافه نمودن افت فشار، رجه ها و... نسبت به محاسبه افت فشار خارجی سیستم کانال کشی اگزاست $\Delta P2$ اقدام نمود.

همچنین جهت سایزینگ کانال محاسبه شده نسبت به برآورد $\delta P1$ در CFM1 اقدام و سپس جهت طول کل مسیر کانا، کشی، با اضافه نمودن افت فشار دریچه و... نسبت به محاسبه $\Delta P1$ اقدام می شود.

در مرحله نهایی نسبت به انتخاب دستگاه اگزاست فن از کاتالوگ شرکت های سازنده و دارای تائیدیه از سازمان آتش نشانی اصفهان و جهت دو عملکرد همزمان کارکرد عادی و کارکرد جهت اطفای حریق (به ترتیب در CFM1 و CFM2) اقدام و نسبت به آورد کیلو وات برق مصرفی در دو دور RPM1 و RPM2 از کاتالوگ سازنده اقدام می شود.

پیوست ۱ - تعاریف :

پ-۱-۱- پارکینگ :

پارکینگ به مکانی اطلاق میگردد که به منظور توقف خودرو مورد استفاده قرار میگیرد.

پ-۱-۲- حسگر گاز مونواکسید کربن:

دستگاهی که میزان غلظت گاز مونواکسید کربن موجود در هوا را سنجیده و اطلاعات آنرا به پانل کنترل مرکزی منتقل می کند.

پ-۱-۳- دریچه اطمینان : (Relief damper)

دریچه هایی که به صورت مکانیکی و تحت نیروی مشخص، تنظیم شده و در صورتی که فشار هوا داخل فضا از حد مشخص شده بیشتر شود، با باز کردن دریچه، فشار هوا داخل فضا را متعادل میسازد.

پ-۱-۴- دمپر موتوردار : (Motorized damper)

دمپری که مجهز به موتور الکتریکی بوده و تحت فرمان پانل کنترلی میتواند به وضعیت باز یا بسته تغییر حالت داده و عبور جریان هوا را از داخل کانال، کنترل نماید.

پ-۱-۵- دمپر هوا : (Air operated damper)

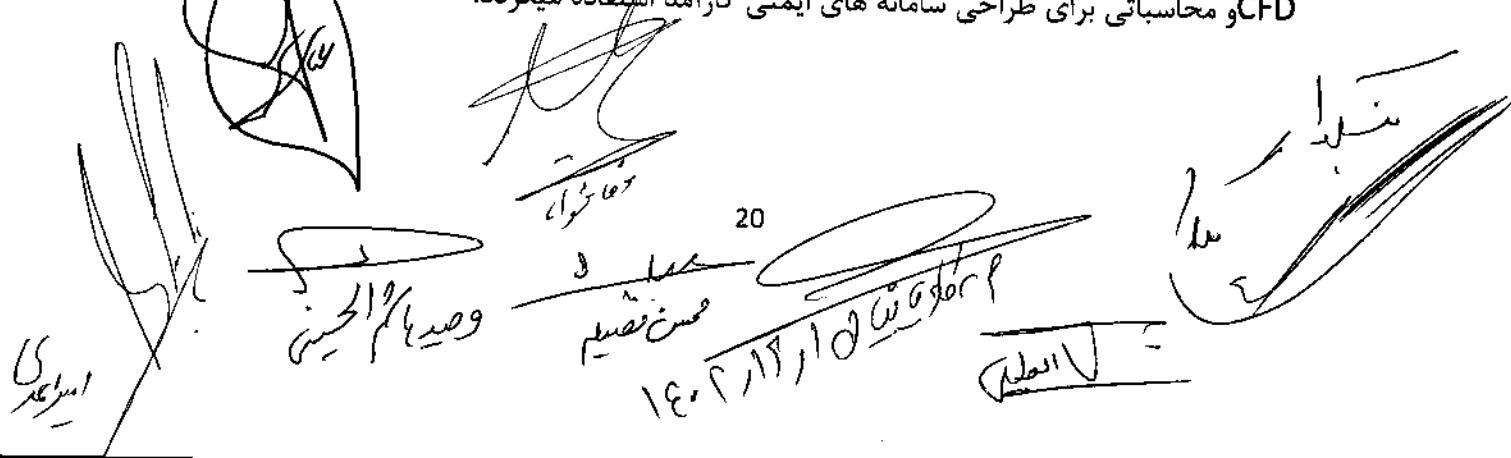
دمپر تأیید شده ای که به صورت مکانیکی و در اثر نیروی جریان هوا در یک سمت عمل میکند.

پ-۱-۶- دینامیک سیالات محاسباتی : (CFD)

مدل شبیه سازی رایانه ای که در آن با استفاده از روش‌های عددی به حل معادلات انتقال جرم و حرارت و مطالعه رفتار سیالات پرداخته میشود.

پ-۱-۷- روش طراحی کارآمحور : (Performance Based Design)

روشی جهت طراحی سامانه های ایمنی که در آن ضمن انجام مطالعات دقیق فاز صفر پروژه، از روش‌های CFD و محاسباتی برای طراحی سامانه های ایمنی کارآمد استفاده میگردد.

پ-۱-۸- زون دود :

منطقه ای مشخص در یک پارکینگ که با استفاده از موانع دود مناسب، از حرکت دود احتمالی تولید شده در آن به مناطق مجاور جلوگیری شود.

پ-۱-۹- سامانه اعلام حریق :

سامانه ای مشکل از دستگاههای کاشف، آژیرها، چراغ های هشدار دهنده و مازولهای مختلف که در صورت بروز حریق، در کمترین زمان ممکن آنرا کشف کرده و ضمن آگاه سازی ساکنان و متصرفان از خطر، میتواند فعالسازی سامانه های تهویه، اطفای اتوماتیک، کنترل آسانسور، باز و بسته کردن دمپرهای آتش و دود و عملیاتی از این قبیل را انجام دهد.

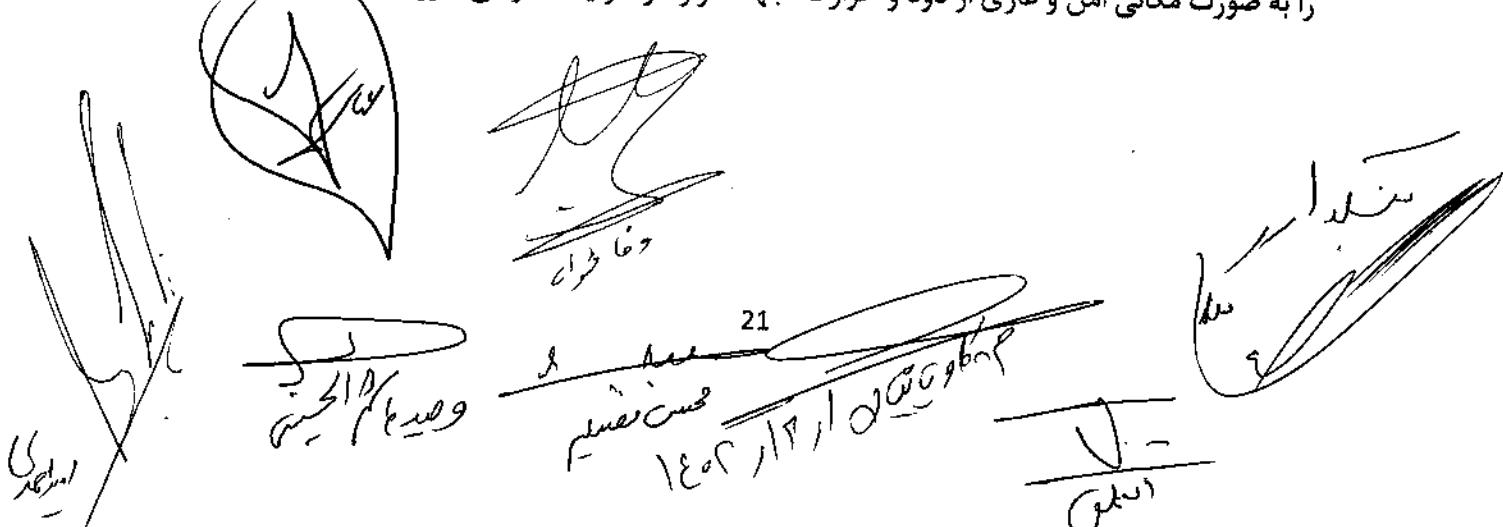
پ-۱-۱۰- سامانه تخلیه و کنترل دود و محصولات ناشی از حریق :

سامانه ای مشکل از فن های تخلیه، هوای تازه، کanal، دریچه، جت فن، دمپر، کنترل آلات و غیره که به منظور تخلیه و یا کنترل دود و محصولات ناشی از حریق طراحی میشود. سامانه های کنترل دود به شکلهای متفاوتی در ساختمان مورد استفاده قرار میگیرند ولی اصول و اهداف اولیه آنها معمولاً یکسان است. اهم این اهداف به شرح ذیل می باشد :

- عاری نگاه داشتن مسیرهای فرار از دود
- کمک به نیروهای آتشنشانی با ایجاد یک مسیر بدون دود
- به منظور ایجاد تأخیر و یا جلوگیری از پدیده انتشار یکپارچه و گسترش کامل حریق
- کاهش آسیب ناشی از حریق جهت اجزای سازه و در زمان حریق
- کاهش آسیب ناشی از دود، حرارت و گازهای سمی ناشی از حریق

پ-۱-۱۱- سامانه فشار ثابت پلکان : (Stairwell pressurization)

سامانه ای که با ایجاد فشار در دهليز پلکان، از ورود و نفوذ دود به داخل دهليز پلکان جلوگیری کرده و آن را به صورت مکانی امن و عاری از دود و حرارت، جهت فرار افراد و یا دسترسی نیروهای امدادی، نگاه میدارد.

پ-۱۲-۱- سامانه تعویض خودکار : (Shift switch)

سامانه ای که با دو یا چند فن مرتبط بوده و به منظور جلوگیری از کارکرد بیش از حد و مستهلك شدن یک فن و از کار افتادن فن دیگر در اثر عمل نکردن طولانی مدت، به صورت خودکار و نوبتی، فن ها را راه اندازی می نماید.

پ-۱۳-۱- سوئیچ مخصوص آتشنشانی : (Fire brigade switch)

سوئیچ مخصوصی که برای استفاده نیروهای آتشنشانی طراحی و نصب شده و توسط کلیدهای مخصوص عمل کرده و در شرایط اضطراری در صورت صلاح‌حی‌آتش نشانان مبني بر راه اندازی یا توقف یکی از سامانه های ایمنی و آتشنشانی ساختمان، به صورت دستی کنترل می‌شود.

پ-۱۴-۱- شبکه بارندۀ خودکار : (Sprinkler system)

سامانه ای متشکل از منبع یا منابع تأمین آب، پمپها، شیرآلات کنترلی و بارندۀ ها که به منظور تشخیص و کنترل یا اطفاء حریق و یا حفاظت از مسیرهای خروج افراد طراحی می‌شود.

پ-۱۵- فن تخلیه : (Exhaust fan)

فن هایی که به منظور مکش هوا یا گازهای ناشی از حریق از داخل فضا به کار برده می‌شود. این فن ها باید از نوع مقاوم حریق باشند.

پ-۱۶- فن مقاوم حریق کلاس F300 :

فن تخلیه یا جت فن منتقل کننده هوا یا گازهای ناشی از حریق که حداقل به مدت یک ساعت در برابر حرارت ۳۰۰ درجه سانتیگراد، مقاومت داشته و کارایی خود را حفظ کند. این نوع فنها باید دارای گواهینامه معتبر داخلی یا بین المللی (نظیر Vds، UL و غیره) باشد.

پ-۱۷- فن هوای جبرانی : (Supply fan)

فن‌هایی که به منظور دمیدن هوای تازه از محیط فاقد آلودگی به داخل فضا به کار برده می‌شود.

پ-۱۸- هوا جبرانی (هوای تازه)

هوایی که از محیط آزاد به روش مکانیکی جهت جایگزینی با هوای تخلیه شده، وارد محیط پارکینگ می‌شود.

